

ประสิทธิผลเบื้องต้นของการใช้ยาอดยาบ้าในผู้ถูกคุมประพฤติ จังหวัดอุดรธานี
Preliminary effectiveness of Od-Ya-Ba's recipe in probationer, Udonthani province.

สถานการณ์นำไปใช้ประโยชน์ : พัฒนาเป็นงานวิจัยนำมาใช้ในโรงพยาบาล

ผลงาน : ฐิติรัตน์ เจษฎาพงศธร

บทคัดย่อ

จากรายงานยาเสพติดโลกขององค์การสหประชาชาติ (UN) ประจำปี 2024 บ่งบอกว่าอันตรายจากปัญหายาเสพติดทั่วโลกยังคงเพิ่มขึ้นท่ามกลางการขยายตัวของ การใช้ยาเสพติดและตลาด ส่งผลให้เกิดความผิดปกติจากการใช้ยาเสพติดและอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ตามรายงานยาเสพติดโลกปี 2024 ที่จัดทำโดยสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) โดยจำนวนผู้ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้นเป็น 292 ล้านคน ในปี 2022 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในรอบ 10 ปี ภัยคุกคามยังคงเป็นยาเสพติดที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก (ผู้ใช้ 228 ล้านคน) รองลงมาคือโอปิออยด์ (ผู้ใช้ 60 ล้านคน) แอมเฟตามีน (ผู้ใช้ 30 ล้านคน) โคเคน (ผู้ใช้ 23 ล้านคน) และยาไอ (ผู้ใช้ 20 ล้านคน)

นโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลในปัจจุบันได้ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วย มีนโยบายขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด 4 เรื่อง แก้ปัญหา 2 ด้าน วางรากฐาน 8 ทิศ สร้างเศรษฐกิจ 2 งาน โดยมีการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยพัฒนาระบบบำบัด รักษาฟื้นฟู โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นนโยบายเร่งรัด ในขณะที่ประชาชนในชุมชนเองก็เป็นหนึ่งแรงหนุนสำคัญที่ช่วยในการแก้ปัญหาในชุมชนของตนเองด้วยเช่นกัน โดยให้อาสาสมัครผู้ติดยาเสพติดได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาโดยสมัครใจ โดยไม่ถือว่ามีความผิดทางกฎหมาย เพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดิมสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามแนวทางของรัฐบาล แต่ผู้เสพยาเสพติดส่วนมากยังไม่ได้รับโอกาสและยังไม่มีที่ยอมรับในสังคม การแก้ปัญหายาเสพติดนั้นจึงไม่เพียงป้องกันและปราบปรามเหตุที่ต้นน้ำแต่ยังรวมถึงการดูแลถึงปลายน้ำ กล่าวคือการดูแลป้องกันไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดนั้นสำคัญ แต่ต้องดูแลผู้ที่เสพยาเสพติดให้ได้รับโอกาสในการบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพที่ดีหลังกลับสู่สังคมอีกด้วย

ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 8 จ.อุดรธานี เป็นศูนย์นำร่องการบำบัดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดูแลพื้นที่ในเขตสุขภาพที่ 8 โดยมีการบูรณาการร่วมกับสำนักงานคุมประพฤติ ในการร่วมบำบัด ซึ่งประกอบไปด้วย 6 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร หนองบัวลำภู เลย ซึ่งมีการควบคุมกิจวัตรประจำวัน มีการดำเนินการให้ความรู้ด้านการดูแลตนเอง รวมไปถึงการคัดกรองโดยแพทย์ แพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพ การใช้ยาสมุนไพรเพื่อช่วยในการดูแลผู้ใช้สารเสพติดในกลุ่มสีเขียว และใช้ยาอดยาบ้า ซึ่งมีส่วนประกอบของสมุนไพร 3 ชนิด คือ กัญชา กระเทียม และเถาวัลย์เปรียง เพื่อทดแทนการใช้ยาเสพติด เพื่อให้มีทางเลือกในการบำบัดมากขึ้นและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหลัก

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลการใช้ยาอดยาบ้าเบื้องต้นในผู้ถูกคุมประพฤติ จังหวัดอุดรธานี

รูปแบบงานวิจัย

เป็นงานวิจัยแบบ observation research ประเภทพรรณนา (descriptive research) เพื่อดูอุบัติการณ์ (longitudinal)

ขอบเขตการวิจัย

ผู้ถูกคุมประพฤติที่ใช้สารเสพติด จำนวน 50 ราย

สรุปผลการวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบผลตรวจปัสสาวะภายในกลุ่มผู้เสพ ระหว่างวันที่ 0 และวันที่ 7 ,วันที่ 0 และวันที่ 15 พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p\text{-value} < 0.001$ เมื่อเปรียบเทียบผลตรวจปัสสาวะภายในกลุ่มผู้เสพ ระหว่างวันที่ 7 และวันที่ 15 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ผู้ถูกคุมประพฤติที่ใช้ยาอดยาบ้า ยาอดยาบ้าสามารถลดอาการอยากยา อาการปวดตามร่างกาย และอาการนอนไม่หลับได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากกระท่อม มีสารกลุ่ม opioids ช่วยทดแทนอาการอยากยาได้ เกลว็ลย์เปรียง มีสรรพคุณช่วยลดการอักเสบและการปวดกล้ามเนื้อได้ และกัญชา มีสาร THC และ CBD ที่ช่วยในการลดปวด และช่วยในกลุ่มอาการนอนไม่หลับ วิटकังวลได้ ในส่วนของอาการอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างเนื่องจากไม่มีอาการทั้งก่อนและหลัง อีกนัยหนึ่งก็สามารถแปลผลได้ว่า การใช้ยาอดยาบ้า ไม่ได้ทำให้เกิดอาการอื่นๆ ขึ้นจากเดิม จึงเห็นได้ว่ายาอดยาบ้าสามารถใช้ในกลุ่มผู้บำบัดได้ดี ทั้งนี้ ควรบูรณาการร่วมกับสหวิชาชีพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย